

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 323/2012-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. júna 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. D. K., V. K. a M. K., všetci bytom B., zastúpených V., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. B. V., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 322/2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. D. K., V. K. a M. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. júna 2012 doručená sťažnosť Ing. D. K. (ďalej len „sťažovateľ v I. rade“), V. K. (ďalej len „sťažovateľka v II. rade“) a M. K. (ďalej len „sťažovateľ v III. rade“; spolu len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci

bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 322/2011 (ďalej aj „namietané konanie“).

Sťažovatelia v sťažnosti okrem iného uviedli:

«Okresný súd Bratislava IV vedie pod sp. zn. 24 C 322/2011 právny spor navrhovateľa D., s. r. o..., zapísaná v obchodnom registri vl. 21977/B, odd. Sro (ďalej v texte len „Navrhovateľ“) proti odporcom v I. rade Ing. D. K., v II. rade V. K., a III. rade M. K. (ďalej v texte pre všetkých troch len „Sťažovatelia“). Konanie sa vedie o zaplatenie sumy vo výške 299,87 Eur s príslušenstvom ako údajná pohľadávka navrhovateľa...

Návrh zo strany navrhovateľa bol podaný na Okresný súd Bratislava IV dňa 01. 06. 2007. Až dňa 02. 06. 2010 bol vydaný Okresným súdom Bratislava IV platobný rozkaz, voči ktorému podali v lehote dňa 28. 06. 2010 odpor sťažovatelia. Od uvedeného dňa sa vo veci samej nekoná. Zo strany sťažovateľov je tu dôvodná pochybnosť, či nárok navrhovateľa je dôvodný lebo aj samotný návrh je v niektorých častiach zmätočný. Pohľadávka sa má týkať pravidelných mesačných platieb na zabezpečenie prevádzky, údržby a opráv a na zabezpečenie služieb spojených s užívaním bytu a za správu domu v období od 01. 01. 2006 do 30. 04. 2007 v zmysle Zmluvy o výkone správy, hoci sa zároveň v návrhu uvádza, že ide o pohľadávku za nebytový priestor – garáže.

V prípade, ak by konanie riadne a včas prebiehalo, bolo by možné preukázať, či skutočne nárok navrhovateľa je platný a dôvodný a bolo by možné odstrániť nezrovnalosti. Zároveň majú sťažovatelia pochybnosť o nároku navrhovateľa aj z dôvodu preplatku vo vyúčtovaní navrhovateľa ako správcu nebytového priestoru práve v predmetnom období roku 2006 a 2007.»

Ďalej sťažovatelia uviedli, že „Dňa 02. 04. 2012 podali... sťažnosť na Okresný súd Bratislava IV na prietáhy v konaní, ktorý vo svojej odpovedi ako porušiteľ základného práva odôvodnil, že najprv z dôvodu zmeny zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov SR s účinnosťou od 01. 01. 2008 bol predmetný spis doručený Okresným súdom Malacky na Okresný súd Bratislava IV a práve z dôvodu množstva agendy na vybavenie, súd nekonal. Uvedené je však zmätočné, keď návrh bol podaný na Okresný súd

Bratislava IV riadne podľa bydliska (odporcov) sťažovateľov. Ďalej vo svojej odpovedi zhrnul súd niektoré z úkonov, pričom však v závere konštatoval, že sťažnosť na prieťahy v konaní bola dôvodná.

Dňa 02. 02. 2012 podal navrhovateľ návrh na zmenu účastníka konania na strane navrhovateľa. Voči tomuto rozhodnutiu podali odvolanie sťažovatelia dňa 02. 04. 2012, ktoré tvorí prílohu tejto sťažnosti.

Z dôvodu nekonania na strane Okresného súdu Bratislava IV vznikli prieťahy v konaní a právna neistota sťažovateľov, ktorí nevedia predpokladať, či sa vo veci začne riadne konať. Zároveň dávajú do pozornosti fakt, že právna neistota je aj v skutočnosti narastajúcich úrokov z omeškania, ak by pohľadávka navrhovateľa bola v konečnom dôsledku na základe vykonaných dôkazov dôvodná.“.

Na základe uvedených skutočností sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd v náleze vyslovil, „že právo na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov bolo porušené, aby prikázal Okresnému súdu Bratislava IV, aby vo veci navrhovateľa D., s. r. o. proti sťažovateľom o zaplatenie 299,89 Eur (predtým 9.033,80 Sk), č. k. 24 C 322/2011 konal a určil ako primerané finančné zadosťučinenie za porušenie základného práva sťažovateľom, pre každého zo sťažovateľov čiastku vo výške 2.000 Eur“.

Ďalej sťažovatelia žiadali, aby im ústavný súd priznal aj úhradu trov konania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom, porušenie ktorého namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o návrhu sťažovateľov smerujúcom proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 24 C 322/2011, ktorým boli podľa nich spôsobené zbytočné prietahy, čím malo dôjsť aj k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (III. ÚS 199/02, I. ÚS 154/03). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy

je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

V prípade ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 38/04, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06).

Zo s'ťažnosti, z jej príloh a zo zistení ústavného súdu vyplýva, že namietané konanie na okresnom súde začalo 1. júna 2007 podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu. Okresný súd platobný rozkaz vydal až 2. júna 2010, a keďže ani po podaní odporu s'ťažovateľmi 28. júna 2010 v namietanom konaní ďalej plynule nepostupoval, s'ťažovatelia 2. apríla 2012 uplatnili s'ťažnosť na priet'ahy v konaní adresovanú predsedovi okresného súdu.

Podpredsedníčka okresného súdu vo svojej odpovedi zo 16. apríla 2012 na s'ťažnosť sa okrem iného s'ťažovateľom za priet'ahy ospravedlnila a súčasne im oznámila, že *„boli prijaté opatrenia, aby sa ďalej vo veci konalo bez priet'ahov“*.

V uvedenej súvislosti ústavný súd poukazuje na to, že už opakovane rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, I. ÚS 20/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať s'ťažnosť na priet'ahy v konaní [podľa § 3 ods. 7 a § 62 ods. 1 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdech a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdech“)] je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou. Ústavný súd preto o s'ťažnosti, predmetom ktorej je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, že s'ťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona o súdech (§ 53 ods. 2

zákona o ústavnom súde), avšak ich využitím nedosiahol účinnú nápravu namietaného porušenia svojich práv.

Ústavný súd zásadne považuje podanie sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 3 ods. 7 a § 62 ods. 1 a nasl. zákona o súdoch za účinný prostriedok ochrany základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 120 ods. 7 citovaného zákona].

Ústavný súd ďalej zistil, že okresný súd po prijatí uvedených opatrení vo veci koná. Keďže uznesenie okresného súdu z 12. marca 2012, ktorým okresný súd pripustil zmenu účastníka konania na strane žalobcu, doručované sťažovateľovi v III. rade na ním uvedenú adresu bolo vrátené nedoručené s poznámkou „adresát neznámy“, okresný súd prípisom z 19. apríla 2012 vyzval sťažovateľa v I. rade a sťažovateľku v II. rade (rodičia sťažovateľa v III. rade), aby mu v lehote 15 dní oznámili „*miesto aktuálneho pobytu odporcu v III. rade*“ a súčasne aby predložili vyplnené a potvrdené tlačivo na oslobodenie od súdnych poplatkov, o ktoré požiadali. Sťažovatelia v I. a II. rade na výzvu, ktorá im bola doručená 2. mája 2012, resp. 10. mája 2012, dosiaľ nereagovali.

Okresný súd vzhľadom na to prípisom z 1. júna 2012 požiadal Obvodné oddelenie Policajného zboru Dúbravka o doručenie uznesenia z 12. marca 2012 sťažovateľovi v III. rade. Správa o výsledku doručovania nebola okresnému súdu dosiaľ oznámená.

Na tomto základe ústavný súd konštatuje, že doterajšia činnosť okresného súdu v namietanom konaní síce nebola optimálna (keďže v jeho doterajšom priebehu došlo aj k obdobiam nečinnosti okresného súdu, pozn.), avšak po podaní sťažnosti podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch predsedovi okresného súdu došlo k náprave a v čase doručenia

sťažnosti ústavnému súdu sa v namietanom konaní priebežne koná, t. j. postup okresného súdu smeruje k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľov.

Ani skutočnosť, že orgán štátnej správy súdu uzná sťažnosť na priet'ahy za dôvodnú, však nemusí viesť bez ďalšieho k prijatiu v nadväznosti na to podanej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie, pretože ústavný súd pridržiavajúc sa doterajšej stabilizovanej judikatúry považuje za potrebné poskytnúť všeobecnému súdu po podaní sťažnosti jeho predsedovi dostatočný časový priestor na prijatie opatrení na účel nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného jeho dovtedajšou nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou.

Ústavný súd berúc do úvahy najmä nedostatočný časový priestor poskytnutý na reálne pôsobenie prijatých opatrení po podanej sťažnosti na priet'ahy orgánu štátnej správy okresného súdu a jeho nadväznú procesnú aktivitu, ako aj čiastočné prispenie sťažovateľov k spomaleniu konania dospel k záveru, že uvedené skutočnosti nesignalizujú v čase predbežného prerokovania sťažnosti možnosť vysloviť v prípade jej prijatia na ďalšie konanie porušenie v petite sťažnosti označeného základného práva sťažovateľov, a preto sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako podanú predčasne pre jej neprípustnosť a zároveň aj z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľov na ochranu ústavnosti v nej uplatnenými nezaoberal.

Ústavný súd napokon dodáva, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľa v tejto veci za predpokladu, že by v ďalšom priebehu namietaného konania dochádzalo aj napriek opatreniam prijatým orgánom štátnej správy okresného súdu k zbytočným priet'ahom, predložili ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2012